

Ett blåbär i vassen

Ibland vill man göra annat än att bara sola och bada när man semesterar i skärgården. Stefan Balogh och Johan Gäverth anordnar kajakturer för dem som vill testa på något nytt, men inte vill, eller vågar, ge sig ut på egen hand.

Text: Anneli Blomberg Foto: Alexander Farnsworth

MORGONEN FÖR PADDELTUREN har kommit och jag börjar undra vad jag har gett mig in på. Visst har jag paddlat förut, men känslan är densamma som att ge sig ut i puckelpisten efter tre skidlektioner. Utanför Blidö Kajaks bod i Stämmarsund möter jag de två paddelmagistrarna Stefan Balogh och Johan Gäverth samt vår fotograf.

Johan och Stefan träffade varandra genom en paddelaktivitet, via lands-tinget, för tio år sedan och har paddlat sen dess. De startade sin verksamhet Paddelmagistern år 2006 men det är först nu som de har satt igång på allvar. De anordnar två- till fyra-dagarsturer med övernattnings för sex till tolv personer. Mat ingår, men utrustningen, exklusive kajak, får man stå för själv.

LEKTION ETT

Lektionen börjar med att vi får torr-paddla på gräset utanför kajakboden, där vi hyr våra kajaker, samt gå igenom hur man går i och ur en kajak utan att trilla i vattnet. Efter det får vi reda på

vad vi ska göra när vi välter. Färdiglärdade och förhoppningsfulla bär vi sen ner kajakerna till fladen, ett stenkast bort, där äventyret ska påbörjas på riktigt.

PEPPTALK

Efter cirka tre minuter får jag kramp i armarna, av den enkla anledningen att jag gör allt fel. Jag paddlar bara med armarna istället för med ryggen och gräver dessutom ner paddeln så långt jag kan i vattnet.

– Nu paddlar du med armarna här uppe, det blir mycket lättare om du sänker ner dem såhär. Försök dessutom att vända bålen och att paddla snett bakåt i en kortare båge, repeterar Johan och visar.

Jag försöker apa efter så gott jag kan och snart tar jag mig framåt ganska bra. Pedagogik är viktigt för magistrarna. Man måste förstå när man gör rätt och fel och på vilket sätt.

NÄRA DJUR OCH NATUR

Nöjd och glad kan jag snart börja upp-

skatta skärgården runt omkring mig utan att hela tiden stirra på mina egna paddeltag. När man sitter i en kajak kommer man mycket närmare naturen. Det är som om man vore en del av det glittrande vattnet, vassen och alla kobbar och skär.

– Titta där, säger Stefan upprymt och pekar på en häger i vassen.

Den lyfter när vi kommer lite för nära och man kan se den magnifika kroppen mot sommarhimlen. Det har hänt att folk både har sett säl och havsörn när de är varit ute och paddlat. Djuren har inte samma benägenhet att fly som de gör om man dundrar fram i en motorbåt.

SÄKERHET FRAMFÖR ALLT

Folk, särskilt ungdomar, kan tycka att det är jätteroligt att köra sina motorbåtar så nära paddlare som möjligt. De förstår inte hur svårt det kan vara att parera vågorna de river upp.

En av fördelarna med att paddla i grupp är att man syns tydligare för

båtförare än om man skulle ha paddlat ensam. En annan är att man kan förlita sig på ledarnas expertis, om det skulle hända något. De har med sig många säkerhetsredskap och vet dessutom hur man snabbast tar sig upp i kajaken om man har trillat ur.

– Säkerheten är A och O. Vet man inte hur man ska använda redskapen är de helt värdelösa, erfarenhet är det bästa verktyget man kan ha med sig, säger Johan.

Både Stefan och Johan går en pågående ledarskapskurs och har dessutom en genuin utbildning inom säkerhet.

FAST I VASSEN

–Shhhffffr, det rasslar under kajakbunken när vi susar fram genom vassen. Ojoj, jag lyckas inte riktigt svänga utan fastnar med nosen in bland stråna. Stefan berättar om en deltagare som var med på en paddling en gång och trodde att han var proffs redan från början. Han fastnade så småningom i vassen och trillade ohjälpligen ur när han skulle ta sig loss. Annars är det främst under i- och urstigning som de flesta faller i vattnet. Ute på havet är det väldigt ovanligt.

– Den reaktion man brukar få är att de är förvånade över hur fort man kommer upp till ytan, säger Stefan.

Efter lite hjälp kommer jag dock loss torrskodd och får dessutom lära mig hur man vänder smidigt, genom att fatta paddeln i ena änden och göra en stor båge.

– Nu har du lärt dig hur man gör ett ytterdrag, säger Stefan glatt.

MÅLGRUPPEN

Målgruppen är nybörjare som vill komma ut trots att de inte riktigt kan paddla än. Båda magistrarna tycker att det är jättekul att se sina elever utvecklas och göra framsteg. Det enda som krävs för att man ska kunna följa med är ett intresse, att man kan simma 200 meter och en normalt fungerande kropp. Man behöver alltså inte vara elitidrottare eller ens ha speciellt mycket armstyrka.

– Vi är inga äventyrare, inga hotta grabbar som vill göra skärgården osäker. Eller hotta kanske vi är, säger Johan och skrattar.

Båda är mycket nöjda över att kunna

»Djuren har inte samma benägenhet att fly som de gör om man dundrar fram i en motorbåt»

vara ute och utöva sitt fritidsintresse och arbeta samtidigt. Det enda jobbiga är att det finns litet utrymme för "egen tid" när de är ute med en grupp flera dagar i sträck.

KISSA I KAJAKEN?

Något som folk brukar oroa sig för när de är med på turerna är att bli kissnödig, de vill inte vara den som stannar upp gruppen. Många struntar därför i att dricka och får istället ont i huvudet och blir snurriga.

– Det var en tjej som kom fram till mig och sa försynt att hon kissat i kajaken, berättar Stefan.

Han tycker bara det är bra om man blir kissnödig. Då får man träna på att gå ur och i kajaken.

ATT HÅLLA KURSEN

När vi närmar oss Björkudden så lever havet upp och bildar små vågor. Det blir med en gång lite svårare att styra så vi blir ombedda att fälla ner skäddan, vilket är en slags nedfällbar köl som får kajaken att gå rakare. Med ens blir det lite lättare att hålla kursen.

– Tänk på att paddla med ryggen nu, påminner Johan käckt.

Solen steker och kroppen blir varm av både solsken och paddling. Jag sticker ner händerna i det svala vattnet och njuter i fulla drag. Det känns som att hela kroppen svalkas av på en gång.

– Nu har du hittat en av njutningarna med paddling, säger Johan och ler stort.

För nybörjare bör det dock inte vara hur kallt som helst vare sig i vattnet eller i luften när man är ute på tur. Stefan och Johan har bestämt sig för att hålla sina turer främst på sensommaren då det är som mest behagligt att sova i tält.

ÄNTLIGEN MAT

Efter att ha bråkat oss fram genom vågorna så är det dags för lunch. Vi väljer att styra kursen mot gullviveprakt, lågvatten och släta klippor inte långt ifrån Rådmansholmen. Johan och Stefan tar fram spritkök och matvaror och sätter snart igång med att laga ett riktigt skrovsmål.

– Det blir en gammal 70-talsklassiker, Flygande Jacob, ler Johan och byter plats på bacon och kycklingbitar.

När man är ute på långtur måste man planera noga vilka maträtter man tar med sig och i vilken ordning de ska ätas. Bäst fungerar bland annat rökt fisk och vakuumpförpackat kött. Även om kajaken kan fungera som ett kylskåp i det kalla vattnet bör man helst undvika att frakta till exempel rå kyckling och köttfärs.

När vi fått lite kaffe på maten är det bara att kasta sig i kajaken igen. Krafterna har återhämtats något men det tar inte lång tid innan solen och dagens aktiviteter gör sig påmind i armar och rygg. Stefan paddlar upp jämsides med glada tillrop.

Glad i hågen fortsätter jag att kämpa, med rak rygg och utåtriktade, lagom långa paddeltag, eller i alla fall nästan så... ■